

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UMEÅ**

DOM
2012-01-12
Meddelad i
Umeå

Mål nr
2161-11 E
Kansli 1

SÖKANDE

Av Egen Kraft AB, 556597-2352
Box 13
761 21 Norrtälje

MOTPART

Umeå kommun
901 84 Umeå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

KONKURRENSVERKET	
2012-01-13	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 18648

Postadress
Box 193
901 05 Umeå

Besöksadress
Nygatan 45
(Tingshuset)

Telefon
090-17 74 00
E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se

Telefax
090-13 75 88

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-12:00
13:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Umeå kommun (Kommunen) har infortrat anbud avseende ramavtal för öppen vård (dnr 11043). Upphandlingen är indelad i sju olika vårdkategorier och omfattar även Bjurholms, Nordmalings, Robertsfors, Vindelns och Vännäs kommuner. - Vid upphandlingen används förenklat förfarande.

Av Egen Kraft AB (AEK) ansöker om överprövning av den del av upphandlingen som avser Kategori G – stödboende med coachning för ensamkommande flyktingbarn och stödboende i kollektiv form med dag- och nattpersonal för personer under 18 år.

Kommunen bestrider bifall till AEK:s ansökan.

UTREDNINGEN

Förfrågningsunderlaget

Under rubriken 5.2 Utvärderingsfas anges i förfrågningsunderlagets Upphandlingsföreskrifter följande.

Det för Kommunen ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kommer att antas. Den kvalitet som kommer att utvärderas är de utvärderingskriterier som punktats upp nedan och som finns angivna i Svarsbilaga utvärdering.

- Erfarenhet / Utbildningsnivå
- Verksamhetsidé
- Behandlingsmetod
- Tid med personal mätt i antal timmar per vecka per individ
- Förekomst av extern och intern handledning

I förfrågningsunderlagets Svarsbilaga utvärdering anges följande beträffande utvärderingskriteriet Erfarenhet / Utbildningsnivå.

Kriteriet kommer att bedömas enligt följande:

1 poäng = 50 % av behandlingspersonalen har adekvat utbildning samt minst ett till tre års erfarenhet av arbetet.

2 poäng = 70 % av behandlingspersonalen har adekvat utbildning samt minst fyra till sex års erfarenhet av arbetet

3 poäng = 90 % av behandlingspersonalen har adekvat utbildning samt minst sex eller fler års erfarenhet av arbetet.

Med adekvat utbildning menar Kommunen att utbildningen är kopplad till behandlingsidé, metod och målgrupp.

Parternas anföranden

AEK anför bl.a. följande

Utvärderingskriteriet Erfarenhet / Utbildningsnivå är oproportionerligt och diskriminerar nystartade verksamheter. Det skapas ett inträdeshinder på marknaden då nystartade verksamheter av förklarliga skäl inte kan anställa personal innan de vet om de tilldelas ett kontrakt. I Frågor och svar har Kommunen uppgett att nystartade verksamheter i sina anbud får ange tilltänkt bemanning, tjänstgöringsgrad, utbildningsnivå och schemaläggning. Även om Kommunen därigenom ger nystartade verksamheter möjlighet att delta går det inte att komma ifrån att sådana uppgifter måste bygga på antaganden och präglas av försiktighet. Det är omöjligt att på förhand veta vilka kvalifikationer sökande till tjänsterna kommer att ha i form av utbildning och arbetslivserfarenhet. Innan anställningsförfaranden har inletts blir det därför i praktiken svårt för nystartade verksamheter att få mer än i bästa fall en mervärdespoäng. Även om nystartade verksamheter tillåts delta genom att ange en tänkt bemanning blir *effekten* av kravet ett annat.

Det bör framhållas att AEK inte ifrågasätter vikten av att den behandlingspersonal som anställs har viss utbildning och erfarenhet. Ett sådant krav kan dock istället (vilket även är brukligt i många upphandlingar) föras in som ett avtalsvillkor. I den mån erfarenhet och utbildning används som utvärderingskrav och inte som avtalsvillkor bör dessa syfta till att avgöra

hur väl anbudsgivaren kan utföra uppdraget och inte om anbudsgivaren enbart har förmåga och kapacitet att genomföra detsamma. AEK har lång erfarenhet av arbete med ensamkommande flyktingbarn. En bedömning av erfarenhet och utbildningsnivå borde därför istället ha tagit sikte på att bedöma den samlade erfarenhet och utbildning som finns inom AEK och de andra anbudsgivarna som organisation t.ex. genom referenstagning.

Det vinnande anbudet från KFUM har erhållit 2 poäng avseende ovan angivet utvärderingskriterium. Vid en korrekt poängsättning skulle KFUM inte få mer än 1 mervärdespoäng.

Kommunen medger att den beräkningsmodell som legat till grund för utvärderingen inte framgår av förfrågningsunderlaget. Av transparensprincipen följer att det av förfrågningsunderlaget ska framgå hur utvärderingen ska komma att ske. Brister det i detta hänseende saknar anbudsgivarna möjlighet att utforma sitt anbud på det sätt som gynnar anbudsgivaren bäst.

Kommunen anför bl.a. följande

Kommunen anser inte att det är oproportionerligt eller diskriminerande att använda sig av utvärderingskriteriet Erfarenhet / Utbildningsnivå när det gäller denna typ av upphandling. Det är av yttersta vikt att personalen har adekvat utbildning och erfarenhet av liknande uppdrag. Genom att använda utbildning och erfarenhet som utvärderingskriterium i stället för kontraktsvillkor ges nystartade företag större möjligheter att delta i upphandlingen. Samtidigt ges Kommunen möjlighet att premiera anbudsgivare som kan erbjuda personal med god utbildning och erfarenhet vilket är högst relevant vid upphandling av dessa tjänster.

Det är inte oproportionerligt att värdera och premiera anbudsgivare som kan erbjuda personal med högre utbildningsnivå och längre erfarenhet än

vad AEK erbjudit. Det måste vara Kommunen som avgör vilka utvärderingskriterier som ska gälla för en upphandling. Valet av upphandlingens utvärderingskriterier och hur de viktas är inte på något vis oproportionerligt.

Det är svårt att förstå AEK:s påstående att Kommunen inte tagit sikte på att bedöma hur väl anbudsgivarna kan komma att utföra uppdraget eftersom det är just det som har skett. Kommunen har begärt in uppgift avseende bl.a. erfarenhet och utbildningsnivå för de som ska utföra uppdraget. Den inlämnade informationen har sedan styrkts med bl.a. referenstagning.

Vid en snittberäkning utifrån vad som anges i KFUM:s Svarsbilaga utvärdering har samtliga personer 5,5 års erfarenhet. Utifrån denna beräkning uppfyller KFUM kravet för att erhålla 2 poäng. Det krävs för 2 poäng att minst 70 % av personalen har adekvat utbildning samt 4-6 års erfarenhet. Kommunen inser dock att använt beräkningssätt inte framgått av förfrågningsunderlaget varför det bekräftas att brister funnits i denna del. KFUM ska alltså tilldelas 1 poäng istället för 2.

Om KFUM tilldelas 1 poäng istället för 2 erhålls 325 000 kr mindre i reduktionsvärde. KFUM har ändå det lägsta utvärderingspriset och det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Utöver det finns ytterligare ett anbud som rangordnats högre än AEK. AEK har därför inte lidit eller riskerat att lida skada. Även om erfarenhet och utbildning inte hade använts som kriterium utan hade lagts som ett kontraktsvillkor skulle KFUM ha haft det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

De misstag Kommunen gjorde i samband med utvärdering av kriteriet Erfarenhet/Utbildning kan inte lasta transparensen och förutsägbarheten i förfrågningsunderlaget.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

En upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som har lägst pris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket.

(15 kap. 16 § första och andra styckena LOU)

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

(12 kap. 1 § andra stycket LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. (16 kap. 5 § LOU)

DOMSKÄL

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det i målet är ostridigt att anbudet från KFUM vid anbudsutvärderingen felaktigt erhållit två poäng avseende kriteriet Erfarenhet/Utbildningsnivå. Även om KFUM rätteligen tilldelas endast en poäng avseende kriteriet ifråga skulle dock inte anbudet från AEK erhålla lägst utvärderingspris. AEK har därför inte lidit eller kunnat komma att lida skada till följd av denna felaktighet.

Oaktat hur Kommunen faktiskt genomfört utvärderingen avseende nämnda kriterium kan förfrågningsunderlaget enligt förvaltningsrättens mening svårigen förstås på annat sätt än att det för en viss poäng krävs att viss andel av behandlingspersonalen *både* har adekvat utbildning och angiven erfarenhet. Förfrågningsunderlaget kan således inte anses otydligt härvidlag.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska den upphandlande myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet. Ett exempel på ett sådant kriterium är kvalitet. Avseende den typ av tjänst som det är fråga om i denna upphandling måste personalens utbildningsnivå och erfarenhet anses utgöra en kvalitetsaspekt. Det är enligt förvaltningsrättens mening därför motiverat att premiera anbudsgivare som erbjuder personal med högre utbildningsnivå och längre erfarenhet. Härmed följer att kriteriet inte kan anses vara oproportionerligt eller på ett otillåtet sätt diskriminera vissa anbudsgivare. Det kan vidare noteras att även om kriteriet inte skulle beaktas vid utvärderingen skulle anbudet från AEK ändå inte erhålla lägst utvärderingspris.

På grund av det anförda kan ansökan inte bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1C LOU)

Björn Johansson
Rådman

Målet har föredragits av Christina Röckner.